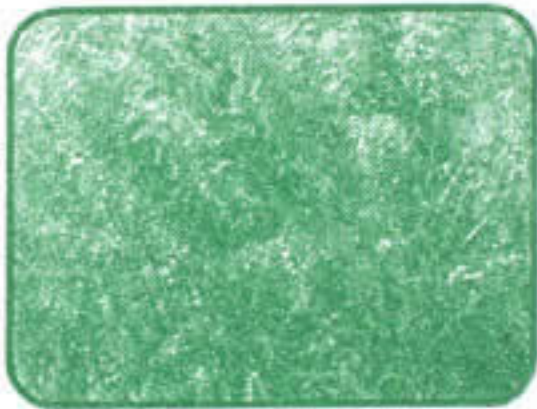

ಮೂವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ಮೇವು ಬೆಳೆಗಳು

ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಎಮ್ಮೆ, ದನ, ಕುದುರೆ, ಕುರಿ ಮತ್ತು ಆಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮೇಯಲು ಬಿಡುವುದು ಇಲ್ಲವೆ ಬೆಳೆದ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಸಿದ ಮೇವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಂದು ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ಕ್ರಾಪ್ ರೆಸಿಡ್ಯೂಸ್) ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು, ಕೆರೆ ಅಂಗಳ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಒಟ್ಟು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇವು ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳೆಂದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು, ಕೊರತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮೇವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು, ರಾಶಿ ಹುಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಜೋಳದ ಕಡಬಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಮೇವಿನ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಸಹ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳು ಮೇಯಲೆಂದೇ ರೈತರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಊರೊಟ್ಟಿನದಾಗಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಮಾಳಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಲಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಾವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೊರತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆ ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಅ. ಏಕದಳ : 1. ವಾರ್ಷಿಕ 2. ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ
 ಆ. ದ್ವಿದಳ : 1. ವಾರ್ಷಿಕ 2. ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ
 ಇ. ಮೇವಿನ ಮರಗಳು : ಪೊದೆಗಳು
 ಈ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ಅ. 1 ಏಕದಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳು :

1. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ: ತಳಿ - ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟಾಲ್
2. ಜೋಳ 3. ನಜ್ಜೆ

2. ಏಕದಳ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ನೇಪಿಯರ್ :
ತಳಿಗಳು - ಎನ್.ಬಿ - 21, ಕೋ -1
2. ಗಿನಿ 3. ಪ್ಯಾರಾ 4. ರೋಡ್ಡ
5. ಬ್ಲೂ ಮತ್ತು ಗ್ರೀನ್ ಪ್ಯಾನಕ್

ಆ. 1. ದ್ವಿದಳ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಅಲಸಂದೆ 2. ಅವರೆ 3. ಹುರುಳಿ
4. ಹೆಸರು 5. ಗೋಧಿ 6. ಸೆಣಬು
7. ಸಾಸಿವೆ 8. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ

2. ದ್ವಿದಳ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಕುದುರೆ ಮಸಾಲೆ (ಲೂಸರ್ನ್)
2. ಬರ್ಸೀಮ್ 3. ರೈಸ್ ಬೀನ್
4. ಸೆಂಟ್ರೋಸೀಮ್ 5. ಸಿರ್ಯಾಟ್ರೋ
6. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಕ್ರೀಪರ್
(ಲೋಟ ನೋನಸ್ ಬಯಾ)
7. ಗ್ಲೈಸೀನ್ 8. ಡೆಸ್ಮೋಡಿಯಂ
9. ಸ್ಟೈಲೋಸಾಂತಸ್
10. ಕ್ಯಾಲಪೋಗೋನಿಯಂ
11. ಕುಡ್‌ಜ್ 12. ಕ್ಲಿಟೋರಿಯ
13. ಆಕ್ಸಿಲಾರಿಸ್ 14. ವೆಲ್ ವೆಟ್ ಬೀನ್

ಇ. ಮೇವಿನ ಮರಗಳ ಪೊದೆಗಳು :

1. ಸುಬಾಬುಲ್ - ಚಿಗುರೆ ಸೊಪ್ಪು
2. ಅಕೇಷಿಯಾ 3. ನುಗ್ಗೆ 4. ಆಲ್ಬೀಜಿಯ
5. ಶೆವರಿ 6. ಕಮರ 7. ಡಾಲ್ಬರ್ಜಿಯಾ
8. ಆಲ 9. ದರ್ಶಧ್
10. ಅಗಸೆ 11. ಹಾಲವಾಣ
12. ಗ್ಲೀರಿಸೀಡಿಯ
18. ಡೇಂಚಾ 14. ಕ್ಯಾಲಿನ್ಯೂಡ್ರ
15. ಅರಳಿ 16. ಅತ್ತಿ

ಈ . ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಬೆಳೆಗಳು :

1. ಸಿಂಕ್ರಸ್ ಸೀಲಿಯಾರಿಸ್ (ಕೊಳ ಕಟ್ಟಿ - ಅಂಜನ್)
2. ಸಿಂಕ್ರಸ್ ಸೆಟೆಚೆರಸ್
3. ಹರಿಯಾಳಿ (ಗರಿಕೆ-ಸೈನೋಡಾನ್)
4. ಮಾರ್ವೆಲ್ (ಡೈಕ್ಯಾಂಸಿಯಂ)
5. ಎರಗ್ರೋಸ್ಟಿಸ್
6. ಹೆಟರೋಪೋಗಾನ್ (ಕಾಚಿ ಹುಲ್ಲು ಅಂಚೆ ಹುಲ್ಲು ಸೈಯರ್ ಗ್ರಾಸ್)
7. ಸೆಹಿಮ
8. ಪೆನಿಸೆಟಿಂ ಪೆಡಿಸಲೇಟಂ (ದೀನ ಬಂದು)
9. ಸೈಲೋಸಾಂತಸ್
10. ಪಿಳ್ಳಿಪೆಸರು
11. ನಟಾಲ್
12. ಸಿಂಬೊ ಪೋಗಾನ್
13. ಕ್ರೈಸೋ ಪೋಗಾನ್
14. ಧೈಮಿಡ್

ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಂತೆಯೆ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳೂ ಸಹ ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಸಿಯುವ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಗುಣವುಂಟವು ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಉತ್ತಮ ಸುಧಾರಿತ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮಳೆ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ, ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಬೇಕಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೂಲ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಮೂಲಕ ನೀಡುವಾಗ

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಾರಜನಕಕ್ಕಾಗಿ ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ 2.2 ರಿಂದಲೂ ರಂಜಕಕ್ಕೆ ಸೂಪರ್ ಪಾಸ್ಪೇಟ್ ಕೊಡುವಾಗ 6.25 ರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಪೋಟ್ಯಾಷ್‌ಗಾಗಿ ಮ್ಯೂರೇಟ್ ಆಫ್ ಪೋಟ್ಯಾಷ್ ಕೊಡುವಾಗ 1.66 ರಿಂದಲೂ ಗುಣಿಸಿ ಕೆ. ಜಿ. ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಕಟಾವಿನ ಕಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನೀರಿಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೇವಿನಲ್ಲಿನ ಕಳೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದಲೂ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಡಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದರಿಂದಲೂ ಕಳೆಯನ್ನು ಹತ್ತೋರಿಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು.

ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ ಆಪೇಕ್ಷಣೀಯಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವೆನ್ನಿಸಿದ ಕಡೆ ಬೀಜೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ಈ ಮೇವನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು.